

Hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Götzen), 24 jan. 1950

Voor Götzen persoonlijk, mede voor Stikker.

Heden kreeg ik bezoek van Cochran, die zijn licht kwam opsteken over de kwestie Bandung. Ik kreeg de indruk, dat hij zich over deze zaak bezorgd maakte, mede in verband met KNIL-deserties. Ik bracht hem van de laatste stand van zaken, die U bekend is, op de hoogte. Cochran vertelde mij toen strikt vertrouwelijk, dat hij zojuist bij Hatta geweest was, die hem ook zijn bezorgheid tot uitdrukking had gebracht en die hem tevens vertrouwelijk in kennis had gesteld, dat Ambon eveneens in handen zou zijn van min of meer opstandige KNIL-troepen. Mij was daaromtrent niets bekend. Waar Hatta mij op hetzelfde ogenblik dringend te spreken vroeg, meende Cochran, dat Hatta mij daarover wilde spreken. Toen ik bij Hatta kwam, bracht deze terloops ook de positie van Ambon ter sprake, waarbij hij mij inzage gaf van een telegram van Islamieten uit Ambon, die bevreesd waren voor hun persoonlijke veiligheid. Van het illegaal in handen nemen van het gezag in Ambon door KNIL-troepen is geen sprake. Van Buurman vernam ik, dat er inderdaad onrust op Ambon heerst, waarbij gevechten met Pemuda's zijn voorgekomen. Ik vermeld dit gebeuren, omdat ik moet aannemen, dat Cochran Hatta niet goed begrepen heeft. Cochran's voorstelling van zaken was zwaar overdreven. Ik zal trachten dit bij Cochran recht te zetten, doch meende goed te doen U hiermede aanstonds in kennis te stellen. Ik zou U willen adviseren Van Kleffens volledig in te lichten over het te Bandung gebeurde en hem tevens afschrift van dit telegram te zenden opdat Van Kleffens zo nodig bij gesprekken op het State Department kan uiteenzetten, dat van Nederlandse zijde alle aandacht aan deze zaken wordt besteed en dat men uiterst voorzichtig met geruchten moet zijn. Deze kunnen blijkbaar al ontstaan doordat mensen als Hatta en Cochran elkaar blijkbaar niet goed begrijpen. Voorts moet rekening worden gehouden, dat de RIS ons in haar propaganda in toenemende mate voor dit gebeuren aansprakelijk zal willen stellen. Ook dit punt behoudt mijn aandacht.